

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 106

Припремиле Софија Олијник и Маријана Завијска

„Годинама нам се у главу гурао наратив о корумпираности Украјине. То је неоправдано претеривање. Украјина није екстремно корумпирана држава. Да је то тачно, земља не би успела да се одупре Русији“, [каже](#) министар спољних послова Дмитро Кулеба.

Спољна политика. Председник украјинског парламента Руслан Стефанчук обратио се Европском парламенту и позвао на подршку кандидатури Украјине за чланство у Европској унији. АП [извештава](#) да је у свом говору напоменуо да би, уколико доносиоци одлука ЕУ не би Украјини дали знак отворених врата, то био јасан сигнал руском председнику Владимиру Путину да „може да несметано настави без икакве казне“. У наставку је Европски парламент подржао резолуцију којом би ЕУ Украјини доделила статус кандидата за Европску унију. За одговарајућу резолуцију Европског парламента гласало је 438 посланика, против 65, а уздржано је било 94 посланика.

У среду су посланици Европског парламента поздравили јединство и додатне санкције које је увео Европски савет, али су позвали на слање више оружја Украјини и пружање више пажње онима који се боре у ЕУ, [наводи](#) се у саопштењу. Током дебата бројни посланици Европског парламента су упозоравали и на преношење енергетске зависности из једног региона света у други, рекавши да би то представљало понављање грешака из прошлости. У званичном саопштењу се наводи да је неколицина посланика Европског парламента такође нагласило хитну потребу да се Украјина боље наоружа, тврдећи да, иако су санкције ефикасно оружје против Русије, њихов ефекат ће се осетити само на дужи рок, а не у наредних неколико месеци када је Украјини најпотребније да Русија буде ослабљена.

Пољски председник Анџеј Дуда [започео је у среду посете](#) јужноевропским земљама у намери да их убеди да подрже статус кандидата Украјине за чланство у ЕУ. Дуда [се састао](#) са премијером Антониом Костом, а касније ће отпутовати у Италију на разговоре са председником Серђом Матарелом. У оквиру серије посета, пољски председник отпутоваће и у Румунију како би учествовао на самиту Букурештанске деветке.

У међувремену, Русија доводи у [питање](#) независност Литваније. Руски медији објавили су [нацрт закона](#) којим се Државна дума позива да поништи признање независности Литваније. Одговарајући предлог закона Државној думи је поднео посланик Јединствене Русије Јевгениј Федоров.

Сигурност хране. Руски министар спољних послова Сергеј Лавров [састао се](#) са својим турским колегом Мевлутом Чавушоглуом како би разговарали о отварању рута за снабдевање житом. Представници Русије навели су да немају никакве везе са блокирањем поморских рута. Амбасадор Украјине у Турској Васил Бондар рекао је да ниједан договор о обезбеђивању њеног извоза житарица преко Црног мора није могућ без учешћа Кијева и оптужио Русију да износи нереалне предлоге као што је провера бродова. Кијев није позван на јучерашњи састанак министара спољних послова Русије и Турске. У међувремену, Турска [каже](#) да је план Уједињених нација за успостављање поморског коридора за украјински извоз житарица који надгледа Анкара „разуман“, али да захтева више разговора са Москвом и Кијевом како би се осигурало да бродови буду безбедни.

Премијер Украјине Шмихал [је известио](#) да се овогодишња сезона сетве суочила са изазовима без преседана због рата који је у току. Према подацима Министарства пољопривреде, ове године је засејано 75 одсто земљишта у односу на прошлогодишњу сетву.

Међутим, други [изазов](#) је то што су складишта жита уочи овогодишње жетве полупуни, што значи да би усеви могли остати у земљи ако Русија настави блокаду лука. Ризик је да неће бити довољно простора за складиштење нове жетве на територији коју контролише украјинска влада због рата који је у току.

Економска сигурност. У [извештају](#) Светске банке измењене су процене инфлације у Украјини. Тренутна процена предвиђа инфлацију од 20 одсто до краја године. Прелиминарна априлска процена је била 15%, али се прогноза променила последњих месеци. У међувремену, пад БДП-а остаје непромењен – БДП Украјине ће износити 44% у 2022. години.

Светска економија ће ове године порастати за 3 одсто, много мање од очекиваних 4,5 одсто, када је Организација за економску сарадњу и развој последњи пут ажурирала своје прогнозе у децембру.

Градови под нападом. У региону Луганск, украјинске снаге су се у среду [повукле](#) у предграђе Сијеродоњецка, суочене са жестоком руским нападом. Украјинске власти су раније најављивале да ће можда бити потребно да се повуку како би се прегрупписале. Украјинске снаге су и даље контролисале цео мањи град- Лисичанск на западној обали реке Сиверски Доњец, али руске снаге су наставиле са уништавањем тамошњих стамбених зграда. Међутим, Министарство одбране Украјине наводи да руске трупе имају 10 пута више опреме од украјинских у неким деловима

Сјејеродоњецка. Увече су окупатори два пута гађали фабрику 'Азот'. Оштећена су најмање два складишта на различитим крајевима хемијске фабрике. Један од тих објеката је и складиште за производњу амонијака. У региону Доњецка борбе се настављају на читавој линији фронта. Током дана су погинуле 4 особе, а 11 је повређено. Регион остаје без гаса, делимично и без воде и струје. Торетск је међу више од 330 насеља у којима нема напајања електричном енергијом. Начелник управе Николајевске области [каже](#) да сматра да је и даље могуће руске снаге покушају да нападну Запорожје и Николајев. Међутим, у овом моменту нема прегруписавања, нити велике армије спремне за напад. Ипак, руске снаге настављају редовно гранатирање пограничних региона Николајевске и Херсонске области, као и самог Николајева. Руске снаге су за један дан гранатирале 5 насеља у региону, наневши значајну штету и најмање 13 рањених цивила. У **региону Запорожја**, окупатори [настављају](#) да уништавају Хуљајпоље. Као резултат напада, освајачи су оштетили само цивилне објекте – углавном стамбени сектор. У области Харкова током дана је погинуло пет особа, а повређено 12 цивила. У самом Харкову [оштећено](#) је више стамбених зграда и супермаркета. Гранатирање [је настављено](#) и ноћу – забележени су пожари у кафићу, радњи и школској библиотеци. У области Суми, руске снаге настављају минобацачко гранатирање украјинских територија. У Житомирској области једна зграда је уништена услед ракетног напада.

Градови под окупацијом. У Василовки, у региону Запорожја, Министарство одбране [саопштава](#) да руске снаге повећавају своје присуство и војну спремност размештањем још 30 тенкова. Већ од маја у привремено окупираној Васиљевци било је [више руских војника него цивила](#). Око две трећине региона је тренутно под руском контролом. С обзиром на то, самопроглашене руске власти [планирају да инсценирају](#) референдум у Запорожју о придруживању Русији. Владимир Рогов, припадник војно-цивилне администрације самопроглашеног региона Запорожја, [каже да](#) ће „људи одредити будућност региона Запорожја“. Према његовим речима, референдум је заказан за ову годину.

Русија је распоредила ракетне системе Искандер-М у близини Херсона, [саопштило](#) је Министарство одбране Украјине. Позиционирање пројектила на Криму одржава претњу од даљих напада на цивилну инфраструктуру у Украјини.

Људска права. У привремено окупираном Енергодару, руске снаге настављају са [притварањем цивила](#). Прошле недеље су ухапсили 20 локалних становника, међу којима је 11 радника Запорошке НЕ.

Још једна размена мртвих војника [обављена је](#) између Украјине и Русије на линији фронта у региону Запорожја. Размена је извршена по формули 50 према 50. Међу 50 тела украјинских војника налази се 37 бранилаца Азовстаља у разрушеном Мариупољу.

Тужилаштво за ратне злочине. Генерална тужитељка Ирина Венедиктова [саопштила](#) је да је Украјина поднела суду још осам предмета за ратне злочине, поред три пресуде које су већ изречене руским војницима. Украјинске власти су већ отвориле више од 16.000 истрага о могућим ратним злочинима током руске инвазије.

Штета. Украјинци су преко државног портала *Дија* поднели 195.000 захтева за реконструкцију своје оштећене имовине. То значи да је најмање 540.000 људи изгубило своје домове, [каже](#) Мстислав Баник, шеф развоја електронских услуга у Министарству дигиталне трансформације, у изјави током свог брифинга у Медија центру Украјине. Укупан износ директне штете украјинској економији од уништавања стамбених и нестамбених зграда и инфраструктуре закључно за 25. мајем достигао је 105,5 милијарди долара (преко 3,1 трилиона УАХ), [наводи](#) Кијевска школа економије.

Санкције. Канада је наметнула [нове санкције](#) према Правилнику о специјалним економским мерама (Русија) као одговор на руску инвазију на Украјину. Нове мере предвиђају забрану извоза 28 услуга кључних за рад нафтне, гасне и хемијске индустрије, укључујући техничке, управљачке, рачуноводствене и рекламне услуге. Забрана извоза нафте, гаса и хемијских услуга циља на индустрију која чини око 50% прихода руског федералног буџета.

Постепено је у току припрема нових санкција ЕУ. Европска унија ради на могућој забрани пружања [услуге дигиталног складиштења](#) Русији у оквиру нових санкција Кремљу због инвазије на Украјину, рекао је званичник ЕУ за Ројтерс. Претходно су ове услуге требало да буду део шестог пакета санкција. Чак је и саопштење које је Савет ЕУ издао 3. јуна помињало забрану њиховог пружања, али је касније донета [измена](#) према којој је та референца избрисана.

Блумберг [извештава](#) да је група фирми из лондонског Ситија специјализованих за улажење у траг имовини идентификовала стотине старијих грађана Русије са имовином у иностранству који би могли да се додају на међународне листе санкција, у настојању да се помогне Украјини у борби против режима Владимира Путина. Листа већ укључује скоро стотине имена.

Сајбер безбедност. Агенција ЕУ за сајбер безбедност (ЕНИСА) [упозорава](#) да државе морају остати на опрезу због сајбер инцидената и потенцијалних ризика услед руске агресије. У овом тренутку, ЕНИСА је већ пратила око 300 сајбер догађаја у вези са текућим ратом у Украјини. Међутим, осим напада на Виасат, до данас нису пријављени

инциденти са већим утицајем, наводи агенција. Ипак, 100 од ових догађаја су били инциденти који су утицали и на друге земље.

Читање деколонизације. 'Стаљинке' (1950-их), 'Хрушчовке' (1960-их) и 'Брежњевке' (1970-их и 1980-их) појавиле су се на улицама градова широм СССР-а. Назване по тадашњим совјетским лидерима: безличне стандардне куће, стандардне зграде, стандардне стамбене четврти, градски центри, тргови, градови и варошице које су биле намењене за смештај стандардних совјетских људи који би сматрали СССР својом домовином, замењујући руско царство. Руске колонијалне амбиције нису се ограничиле само на културу или историју, већ су се уградиле и у сектор становања и урбаног планирања. Прочитајте више у чланку [„Империјални совјетски наратив у архитектури и урбанистичком планирању, и политика колонизације“](#) др Свитлане Шлипченко, филозофкиње, више истраживачице, Институт за филозофију Х. Сковорода Националне академије наука у Украјини, директорка Центра за урбанистичке студије.

Ратне приче. Пре месец дана, Олха Лохозинска, копирајтерка у Западној Украјини, била је узнемирена могућим бомбардовањем Дњепра, где живе њена мајка и непокретна 95-годишња бака. Сада је њен највећи страх оживео. О томе како су Олхине руски рођаци реаговали на ово и рат прочитајте у [причи](#).

Угао за читање.

- [Фотографије: Више од 100 дана рата у Украјини – The Atlantic \(theatlantic.com\)](#)
- [Опинион | Рат у Украјини и даље доноси изненађења. Највећи може бити за Путина. – The New York Times \(nytimes.com\)](#)
- [Црноморско срање: Кијев се бори против руских лажи о кризи хране – POLITICO](#)
- [Путинов нови ратни злочин: изгладњивање сиромашних у свету блокирањем украјинског извоза житарица \(inquirer.com\)](#)

Статистика.

- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске до 9. јуна 2022. у 10 часова: људство – око 31.700, тенкови – 1398, оклопна возила – 3.438, артиљеријски системи – 711, вишецевни бацачи ракета – 213, противваздушни системи – 96, летелице са фиксним крилима – 212, хеликоптери – 178, операционо-тактичке беспилотне летелице – 562, крстареће ракете – 125, чамци и лаки глисери – 13, неблиндирана возила и цистерне за гориво – 2.421, специјална опрема – 53.

Свака акција се рачуна, ниједан допринос није премали!

- Подршка ['Kryivka Vilnykh' \(Склониште слободних\)](#) – добротворна организација која помаже хуманитарну подршку у Кијеву и Черниговској области, тренутно фокусирана на подршку источној Украјини. Ево [детаља о њиховим банковним рачунима](#).
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког билтена.
- Претплатите се на наша дневна ажурирања на мрежи [Твитер](#) и [нашој веб страници](#).
- Наш пројекат можете подржати донацијама путем платформе *PayPal*. Више информација [овде](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!